

وکیل الدوله - چنین معلوم می شود که **عیاله لازم** نیست رای گرفتن برای کمیسیون همان طور هدایه رسیدگی نماید مجلس هم نظارت دارد.

آقای سید حسن قلی زاده - حالا که این کمیسیون نشد چند کمیسیون لازم داشتیم که خیلی مهم بود و چند وقت قبل هم مذاکره شد مخصوصاً یکی از برای هریض عمومی که یکوفتی یکمده مثل کرمانشاهیان و غیره آمده رسیدگی به هریض آنها کرده راجع بوزیرمسئول نماید اگر آن کمیسیون بود حالا دیگر لازم بکمیسیون دیگر نبودیم و از این قبیل کارها با آنجا رجوع میشد.

وکیل الدوله - گویا برای این مسئله بعضی از وکلای اسامی بعضی را نوشته اند و هر کس هم که نوشته است بنویسد تا برای روز سه شنبه حاضر باشد.

آقای میرزا حسین شهیلی - قبل از این واقعه از تمام اطراف خبر می رسید که همه جا نا امن و مشوش است حالا این خبر که منتشر شود مزید برافشاش و انقلاب اطراف خواهد شد بهتر این است که از اعلیحضرت همایونی هیئت وزرا جدا خواسته شود که یک اقدامی فوراً در امنیت مملکت بنمایند.

آقای سید محمد قلی - آنچه وظیفه مجلس رد اقدام شد البته از طرف دولت هم اقدامات لازمه نده و خواهد شد.

آقای سید حسین - مجلس تکلیفی دارد و دولت هم تکلیفی تا ببینیم دولت چه اقدامی برای هیئت کابینه می کند.

حاج محمد اسماعیل آقا - آن مطلب چه ربطی امنیت بلاد دارد.

آقای سید حسین - امنیت را باید از وزیر داخله خواست مجلس طرف می خواهد تا وزیر داخله معلوم نباشد نمی شود.

مذاکرات روز سه شنبه ۲۴ رجب دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز یکشنبه ۲۳ از آقای میرزا طاهر قرائت کردند. در بدو آن زمانه مجلس شروع بقرائت نظامنامه وزارت داخله شد. در بین قرائت نظامنامه هیئت انجمن سلسله جلیله ذاکرین به مجلس وارد شده عرض موافقت و مساعدت خود را با اساس مقدس مشروطیت اظهار داشتند.

پس از قرائت و تصحیح چند ماده از نظامنامه نخست بر حسب اجازه رئیس دستخط تلگراف همایونی را که در جواب تلگرافی که از طرف مجلس مقدس از بابت قضیه مرحوم اتابک حضور اعلیحضرت ملوکانه عرض کرده بودند صادر شده بود قرائت کردند این هردو تلگراف را ذیلا درج مینمایم.

تلگرافی است که از طرف مجلس حضور اعلیحضرت همایونی خلدالله ملکه بدربار صاحبقرانیه عرض شده

بجای مصلحت مدار اعلیحضرت اقدس شاهنشاهی

خلدالله ملکه وسلطانة از تنبیه ناگوار قتل اتابک اعظم طاب ثراء مجلس شورای ملی نمیداند. بر پایه سریر اعلی عرض تسلیم و تمزیت نماید و یا از مراحم بیکران ملوکانه بتسلیمت مجلس شورای ملی لایحه باش مکرمتو احسان خواهد شد زیرا که فوت اتابک اعظم از ضایعات بزرگ است که بدولت و ملت هردو متوجه میشود و حق آنست خدمتانی که آن مرحوم در آستان ملوکانه سه شاهنشاه عظیم الشان ایران بتقدیم رسانید به نسبت اینکه ارتکاب باین قبیل اعمال فقیحه حتماً از منابع غرض و فساد ناشی بشود کاملاً جالب توجهات تدویر شناسانه ملوکانه میشود امروز غالب اهالی و خصوصاً کسبه و اصناف بازار به هیئت اجتماع بدارالشوری آمده تحقیق این سوء قصد دستگیری مرتکبین و کلیه اطفالی نایره اغراض را که از چندین انجان و افکار راهشوبو مشتمل و مضطرب ساخته است جدا خواستگار شدند علی هذا! مجلس شورای ملی از خاکیای عدالت آرای ملوکانه خلدالله ملکه وسلطانة مستعفی است که: را بنموق انتخاب شخص کافی بروزات داخله و تاکید اسباب موجب نظم مملکت و اسکات منابع اغراض از ارمه مطامه شاهنشاهی شرف صدور باید تا عموم ملت بفرات خاطر دعاگوی وجود مقدس همایونی باشند.

دستخط تلگرافی که از جانب اعلیحضرت از دربار صاحبقرانیه در جواب تلگراف مجلس صادر شده «بمجلس شورای ملی تلگراف تقریرت امیزی که در وقوع خیلی مهمه مرحوم اتابک اعظم اشعار داشته بودید به عرض رسیده موجب رضایت خاطر ملوکانه از اینطور حسیات صادقانه مجلس شورای ملی نسبت بخدمت گزاران دولت و ملت گردیده مسلم است اندوه و تاسفی که از فقدان چنین وزیر بزرگ حاصل است کوچک میتوان شمرد و خدمتانی که آن مرحوم به یادش در این مدت کرده فراموش نمیتوان نمود و یقین است که دولت برای دستگیری و مجازات سایر مرتکبین و محرکین این قضیه ناگوار ازینل مجاهدت و اهتمام تصور نمی نماید انشاءالله تعالی قریباً رفع اضطراب اهالی و حصول امنیت مردم کاملاً تدارک خواهد شد در تعیین وزیر داخله و ترتیب هیئت وزرا هم با تامل لازم قرارگانی داد می شود که آسایش و رفاه عموم مردم بطور دلخواه بهم آید. پس از قرائت دستخط تلگرافی جناب رئیس چنین تقریر کردند که در ذیل همین دستخط تلگرافی اعلیحضرت همایونی بیست نفر از وکلاء محترم را بحضور ملوکانه احضار فرموده بودند امروز صبح هم هیئت مزبور به شرفیاب شدند مطالبی که حضوراً گفتگو شده جناب مستشارالدوله که حضور داشته اند برسم اختصار تقریر مینمایند.

پس از معرفی و کلا در حضور ملوکانه اعلیحضرت همایونی بعد از آن جلوس و تفهیدات شاهانه قریب باین مضمون فرمایش فرمودند:

من شما را خواسته ام که در کار این مملکت چند کلمه بشما بگویم مامعنی برای اجرای عدالت و آبادی مملکت مجلس دادیم حال می بینیم که روز بروز مملکت هرج و مرج میشود امنیت بکلی

برداشته شده ببینید این چه قدر بد است که صدر اعظم مملکت را میکشند حال مقصود از خواستن شما ها این است که بنشینید با وزراء فراد درنظم این مملکت بگذارید.

جناب حاج امام جمعه اظهار داشته که البته در خاطر مبارک دارید چند روز قبل که شرفیاب شدیم خود اعلیحضرت فرمودید که این اختلال و هرج و مرج از اثر تغییر وضع مملکت است و در همه جا که وضع سلطنت تغییر داده شده در اوایل اختلالی درنظم امور شده است حال بنده هم عرض میکنم مجلس فصدی غیر از آسایش ملت و رفاه حال عموم و قوت سلطنت نداشته و ندارد استعدا میکنم بوزراء بفرمایید کارکنند اجراءات که در دست مجلس نیست اجراء یا هیئت وزراست وزراء نباید سستی در امور نمایند.

جناب آقای سید محمد جعفر و آقا میرزا فضلعلی آقا یاره عراض کردند بعد جناب مستشار الدوله اجازه خواسته عرض کرد که در پیشگاه اقدس همایونی لب مطالب و ممانع عرض نشود خجانتی است بدولت و ملت و مملکت مقصود دولت و مطلوب ملت از تاسیس اساس مشروطیت و تمامی مسامی مجلس شورای ملی برای اشاعه عدل و داد و استقرار و استحکام نظم و امنیت و استحصال صلاح و فلاح مملکت است بدیهی است غیر از این مقاصد هیچ منظور و مقصودی در میان نیست در مملکت تمدنه دیگر هم که بآن مقاصد عالی و مقامات بزرگ رسیده اند همه در این خط حرکت کرده اند اینکه در این مملکت ما هنوز کاملاً باین نتیجه نایل نشده ایم و عجاله جز هرج و مرج و آشوب حاصل دیگر نداشته ایم بجهت این است که از عدم اجراءات جواب انتظارات مردم داده نشده و توقعاتی که از مشروطیت دارند بجا آورده نشده است در مملکتی که حسابات ملی بیدار شده که حدود و حقوق خود را محفوظ دارد آن حسابات هیچانی که از آن تولید میشود مشابه است بسیل عظیمی اگر مجری آن را صاف کردند و موانع را از جلوی آن برداشتند آن سیل بسهولت میکشرد و با طرف و حواشی خرابی و صدمه نمیرساند و مقصود هم بدست میآید مجری طبیعی آن سیل حسن اجرای قوانین است اهم از اینکه آن قوانین در مجلس شورای ملی وضع و تدوین شده بصحه همایونی موشح شده باشد یا قوانینی باشد که از سابق در مملکت معمول و مجری بود در موادیکه مجلس شورای ملی از ضیق فرصت هنوز نتوانسته است قانونی وضع نماید و بصحه همایونی بفرستد نباید مأمورین اجراء و وظایف سابقه خود را هم منسوخ و متروک گذاشته منتظر آن قانون باشند مثلاً برای نظم و امنیت طرق و شوارع فراسوران و مستحفظ بود و حکام در این باب مراقبی داشته اند حال بانتظار اینکه از مجلس شورای ملی در این باب قانونی وضع شود غالباً این فقره را مهمل و متروک گذاشته مأمورین مستحفظ دست روی دست گذاشته بتکلیف خود عمل نمیکند کلیات قوانین طبیعی مملکت از قبیل حفظ نظم و امنیت و اشاعه عدل از سابق هم بوده و

با قیام آنکه مملکت مغانی نبوده داشته هر قانونی در این مواد در مجلس شورای ملی وضع و تعیین شود برای تکمیل ترتیب آن کلیات است در اس مملکت مقام مقدس سلطنت عظمی است آن مقام از هر نسبت و مسئولیت منزه و مبری و مقدس است و از آن منشأ قیام هیچ توفیقی جز از براهی نیست و انشاء الله تعالی این امیدواری همیشه شامل افراد اهالی ایران خواهد بود ولی در مراتب پایین وزراء و از آن پایین تر سایر مأمورین اجرا در مقام مسئولیت و تکالیف با همی واقفند زیرا مردم بی اندازه و بیش از حد امکان متوقع هستند و در مقابل خیلی انتظارات از قلم اجرا هیچ چیز بآنها داده نشده است این است که حکایات و بی نظارتی آنها تولید مشکلات مینماید اگر چه عتلی قوم مبدانستند که مرحوم آیت الله اعظم مصوری در کارها نداشت چون عامه ناس لامعالت نسبت مسامحه و احوال باو میدادند اینست که با آن همه تکلیف و بصیرتی که در امور داشت طرف شکایت نشود ظن واقع شده بود والا کسی از وزیر کار کن هرگز شکایت نخواهد داشت بلکه وزراء ساهی و کارکن را میبرستند امید است که خاطر خلیف مقدس همایونی بر این نکته مهمه متوجه شده اوامر قطعی شرف صدور یابند مکه مأمورین اجرا در تکالیف خود مراقبت نامه داشته باشند و بعد از افضل خداوندی در زیر سایه مبارک امورات مملکت اصلاح شده عموم رها یا در گوی وجود تبارک باشند . اولی حضرت همایونی تصدیق فرموده و بعد در باب اینکه مجلس کم کار میکند پایه فرمایشات فرمودند در جواب مستشار الدوله عرض کرد گویا خدمات و کدحیات مجلس بدرستی در خاک پای مبارک معروض نفته در سایر ممالک متدنه پارلمانت هفته دو یا سه روز و در هر مجلس دو سه ساعت مشغول کار میشوند ولی این مجلس هفته چهار روز و هر دفعه سه چهار ساعت کار میکند غیر از آن کمیسیون های متعدده که هر روز از صبح مشغولند (کمیسیون مالی) (انجمن عرایض) و غیره در این گرمای تابستان یک روز هم گفتند نکرده اند . بعد اولی حضرت همایونی خطاب بوزرا فرمودند و است است در راهم در اجراءات مسامحه دارند و برید باو کلا بنشینید فراری در کله نظم امورات مملکت بگذارید و از کارها غفلت ننمایید

بعد از آنکه از طرف انجمن جنوبی مجلس مقدس عرض شده بود در قرائت ششمشمر بر این بود که جناب احتشام السلطنه که تا حال بخت مأموریت در سر خود بودند اینک بعد از سلامتی و رو بد بطهران نموده اند از حضور و کلا عظم درخواست مینمایم که از طرف مجلس امر مقرر شود که ایشان بمجلس مقدس تشریف جسته و وظایف و کالت خود اقدام نمایند دیگر اینکه اداره نظمی پس از وقوع این واقعه بیاره از دسایس بنای تعرض را بر کس گذارده و بدین ترتیب هتک شرف مردمان محترم مجتهد دستمبی است مقرر فرمایند که در باب تحقیقات این واقعه بدون نظارت هیئتی از مجلس مقدس اقدامی ننماید .

آقای سید محمد علی مجتهد - معراج توفیق انداگر مجلس و رئیس صلاح بداند یک ماموری معین نمایند که امر اقت داشته باشد که هر کس را می خواهند بگیرند و استنطاق کنند یاره تعذبات نشود و اگر هم کسی را احضار نمایند استنطاق نوروزی باید احترام باو رفتار شود لایحه از طرف انجمن طلاب عرض شده بود مشمر بر استنها و درخواست از جلوگیری تعذبات اداره نظمی در خصوص این تحقیق و استنطاق بود .

آقای سید عبدالله مجتهد - این آدمیکه از برای ابتکار معین مینماید هر چه زودتر اقدام کنید که اسباب گرفتاری محترمین نشود البته بهتر است .

رئیس - یک مسئله دیگر هم هست که آیا استنطاق در عدلیه باشد بدون اطلاع مجلس یا اینکه بنظارت مجلس باشد یا این که هیئتی از مجلس معین شود که رسیدگی نمایند .

آقای میرزا سید محمد مجتهد - بگوئید چه کسی را گرفته اند در روز راپورت دادند و آقای میرزا محمد صادق هم رفته اند آنها معلوم شده که کسی را نگرفته اند مگر یک نفر که از رفتاری او بوده او را گرفته اند .

رئیس - مقصود این بود که از طرف مجلس ماموری باید بروی اخیر حال هر کس و اصلاح می دانید معین شود .

آقای سید عبدالله مجتهد - اگر التفات میکنید رفع اشکال از بعضی میشود یک وقتی یک نفر سر فراش آمد زردن توبه کردیم سوال کرد که آیا اگر من خون ناحق کرده باشم باین توبه خلاصی خواهم یافت گفتن خودت کشته گفت خیر سبب شده ام سوال کردم که این سبب چه طور شد راست گفت روزی که بانه شویرا گلوله زنده قرار شد که هر کس متوجه است گرفته شود من از صبح گشتم کسی را پیدا نکردم بعد بگفتن را دیدم محترم است گفتن لابد متعرض او که میشود یک چیزی بین خواهد داد باری خواستند و را بریم نیامد جمعیت جمع شد لایه او را بردم بعضی بردن او را طناب انداختند مقصود اینست که این طور ها نشود .

آقای میرزا فضلعلی آقا - عرض بنده همین بود که بی جهت خانه کسی نریزند و اسباب افیت مردم نشوند .

آقای میرزا محمود داصغانی - فلا صادق آقا پسر حاج معتمد رحیم آقاها را سکه گرفته اند این شخص از مردمان محترم است باسم این که او با عباس آقارقیق بوده نی شود متعرض هر کسی بشوند خوب است مقرر شود که مردم را بی جهت متعرض نشوند .

آقای میرزا طاهر - در گرفتن متهمین باید ورقه بفرستند و بخطا کنند از طرف عدلیه و به احترام بفرستند و تحقیق نمایند نظارت مجلس هم در این خصوص لازم نیست ولی در

وقت استنطاق باید از طرف مجلس نظارت را باشند .

آقای میرزا محمود خواساری - مکتوب مجلسی پیش از این حق ندارد در این مطالب صرف وقت نماید . همه مکتوب از شش نفر مکتوب شد که فقط نظارت در استنطاق داشته باشند آن وقت به بنیم اگر تصمیمی ندارد بزودی مرخص شود والا به مجازات برسد .

محقق الدوله - کسی را که باید استنطاق شود نمیتوان او را برادر کرد که برده پیش اشخاص دیگر دستور العمل بکند .

آقای میرزا محمود - بنده عرض میکنم رفتی بگفتن را استنطاق کردند و چیزی از او معلوم نشد چرا او را ده روز حبس نمایند .

آقای سید حسین - مجلس باید از ترتیب خود خارج نشود اشخاص متهمین را باید عدلیه احضار نماید و نظمی حق دخالت ندارد اگر حاضر نشد آنوقت نظمی باید اقدام نماید و نیز مجلس حق ندارد هیئتی در آنها بگنجدر شما ابداعات ترتیبی داده اند تفاوت نمیکند کار بزرگ با کوچک باید اطمینان داشته بآنها رجوع نماید و بیجهت هم نمیشود مردم را حبس کنند .

آقای سید عبدالله مجتهد - اینها نیکه گفته شد موافق مقصود ماست مطلب اینست که مجلس پیش از این مبتلا باینکارها نباشد و از وظیفه خود خارج نشود و مثل حکایت سالار مقدم نباشد که بی نتیجه بماند .

آقای شیخ حسین - صالحا است که این آدم های نظمی و غیره با انواع مختلف متعرض مردم میشوند و دخل میکنند خوب است نوشته شود که اگر گرفتاری در این باب گرفته شود ده برابر پس گرفته میشود از بابت نظارت هم فقط این هیئت باید در آنها گوش باشند .

حاج سید عبدالعزیز شههانی - این که گفته شد مجلس در این باب دچار یاره اشکالات نشود آیا بنیتم این شخص محمد صادق نام را که گرفته اند باید در نظمی حبس باشد یا در عدلیه استنطاق شود .

آقای سید عبدالله مجتهد - کلیه حکم از عدلیه است اگر حاضر نشد باید نظمی حاضر نماید .

حاج سید عبدالعزیز شههانی - این است پس در اینصورت چرا این شخص را در نظمی حبس کرده اند باید دو عدلیه محترماً حبس شود و استنطاق بعمل آید اگر تصمیم دار آنوقت فرستاده شود بنظمی .

آقای سید عبدالله مجتهد - رئیس چیزی بنویسند بعدلیه که دو نفر مأمورین مجلس بجهت نظارت در این امر معین شده اند و خواهند آمد .

آقای سید محمد حسین - اگر بعضی اینکه کسین با این شخص طرف استنطاقی باشد باید گرفته

مردان باید جمع کثیر گرداگر ت باید بطوری
باشد که اسباب زحمت مردمی تقصیر نشود.

آقای میرزا مرتضی قلیخان - اگر صلاح
میدانید چیزی بطلب نوشته شود.

آقای سید حسین - در باب وقت مجلس باین
زبانی کار باید طرف صبح باشد.

آقای میرزا فضلعلی آقا - مسئله استنطاق
تمام شد یا خیر ؟

رئیس - تمام نشده و عقیده بنده این است که
کسی از طرف مجلس معین نشود.

اصحیح الدوله - همین شخصی که چند روز
است حبس کرده اند اگر بعضی نسبتها را بدادند

و بضمیمه شهادت دادند و حکم کردند که دو سال
حبس ببلند آیا این ترتیب را مجلس قبول خواهد

کرد یا نه پس فراری بگذارید که دیگر بده اسباب
زحمت باشد.

آقای میرزا ظاهر - چون عدلیه صبح نداریم
نظارت باید بلند.

حاج میرزا آقا - آیا این نظارت برای چیست
آخر مثل مسئله سالار نشود.

آقا سید حسین - اگر عدلیه داریم لازم به
رفتن نظارت نیست اگر نداریم بروند.

آقای میرزا محمود - امروز چشم تمام انجمن
با این مجلس است ما نمیتوانیم با آنها جواب بدهیم

که تکلیف مجلس نیست نظارت داشته باشد و حال
آنکه سالها در این ملک عاریت شده که پیش مردم

روا کرده اند چه ضرر دارد که هیئت فقط برای
نظارت برود.

آقای میرزا مرتضی قلیخان - بشرط اینکه
اگر نظار از مجلس رفتند و تحقیق شد مجازات

تأسیخ شود.

آقای سید حسن قهی زاده - در این خصوص
هیئت از مجلس در آنجا باشد یا نباشد کار نداریم

این فرع اصل است که ببینیم در آنجا اداره استنطاق
هست و وزیر عدلیه چنین اداره را تشکیل داده است

یا خیر باید این اداره استنطاق در عدلیه معین شود
خواه از مجلس باشد یا نباشد چندان مهم نیست

هنده این است که زودتر باید چنین اداره در عدلیه
دایر شود.

صدیق حضرت - چون این مطلب مهم
و پولتیکی است و امروز ما عدلیه صبح و منظم

نداریم باید از طرف مجلس کاملا باین امر رسیدگی
و تحقیق شود.

وکیل الرعایا - بنده عرض میکنم که مجلس
تحقیق و استنطاق علنی باشد اشخاصی هستند که

میروند نظارت میکنند نمیگذارند عقشان ضایع
شود دیگر اینکه هر کس را احضار میکنند از روی

قانون رفتار شود که تمذیبات برجا نشود.

رئیس - بالاخره باید بموجب قانون رای
گرفته شود مذاکره هم شده عجاله اگر خواست

باشد که رای گرفته شود و الا فردا طرف صبح
یا عصر مجلس فوق العاده تشکیل شده رای گرفته
می شود.

آقای سید مهدی - رای برای چیست ؟
رئیس - رای برای اینست که از مجلس هیئت

برای نظارت برود یا نه.

آقای میرزا فضلعلی آقا - رای باید در موفقی
باشد که تمام حاضر باشند نه اینکه بعضی برودند و رای

خود را اظهار نکنند.

آقای میرزا عماد - آیا این شخص را فائز میدانید
یا خیر اگر در پیش او سندی در آمد و معلوم شد کسی

با او شریک بود او را باید استنطاق کرد تحقیق
شود و الا بعضی اینکه با فلانکس راه رفت نمیشود

معرض او شد.

رئیس - این مطلب معلوم نشد باشد از برای
مجلس بعد مذاکره شود آنوقت رای گرفته شود.

محقق الدوله - خوب است موضوع رای را
بفرماید تا همه ملتفت شوند.

رئیس - گفتم محض این است که ببینیم آیا
هیئت برود یا نه ؟

محقق الدوله - و کلانایید بجزئیات مداخله
کنند و بعضی حرفها بزنند اینطور که گفته شد و بوجوب

رایورتی که از اداره نظایه داده شده نسبت بکسی
سختگیری نشده است گویا باین اندازه هم که گفته شد

اغراق باشد لایذ فردا هم رایورت میرسد.

رئیس - فردا صبح مجلس فوق العاده تشکیل
میشود که در این باب گفتگو شود در خصوص وقت

مجلس هم معین شود که صبح باشد یا عصر.

مفتخر الممالک - عجاله بیعت رسیدگی
بمطالب مهمه و وضع قوانین نمیشود مجلس طرف عصر

باشد زیرا که وقت کم است باید از طرف صبح باشد.

(مجلس ختم شد)

مذاکرات روز شنبه ۲۶ رجب
دارالشورا یمنی

خلاصه مذاکرات روز ۳ شنبه ۲۶ را آقای میرزا
ظاهر قرائت کردند.

اسماء اللہ میرزا - نواب والا شاهزاده میسر
السلطان از طرف اهالی لرستان بوکالت انتخاب

شده اند چندی قبل اعتبار نامه ایشان بدست مجلس
فرستاده شده و بهر مجلس هم رسیده است صبح الدوله

رئیس هم در سابق رسیدگی کرده اند چون تاکنون
بواسطه کسالت مزاج نتوانسته بودند بمجلس مقدس

مشرف شوند امروز حاضر شده اند (مومر کلای عظام
تبریک گفتند).

مقبل لشکر - جواب لایحه که از طرف انجمن
جنوبی در خصوص جناب احتشام السلطنه رسیده بود

که ایشان را بمجلس مقدس دعوت نمایند چه داده شد ؟
آقای میرزا ظاهر - بعد از قرائت نظام نامه

مفصلا مذاکره می شود و نتیجه گرفته خواهد شد
(شروع قرائت نظام نامه وزارت داخله شد پس از

قرائت موادی چند مذاکرات لازمه بیان آمد.

نایب رئیس - جماعتی از طرف آنچه ها آمده
ولایحه نوشته اند خوانده شود خوانده شد قریب باین

و هنوز استنطاق بعمل نیامده عجاله مستعدی هستیم
مادامی که در وزارت عدلیه مجلس استنطاق معین

نشده مقرر دارید که آنها را بضامت ضامن معتبرها
کنند تا در موفقی که در وزارت عدلیه مجلس استنطاق

تشکیل شود حاضر می شوند و اگر باین ترتیب استنطاق
تأخیر بیفتد اسباب اشکال و زحمت خواهد شد.

حاج محمد اسمعیل آقا - عرض میکنم تأخیر
استنطاق اسباب تولید فتنه می شود.

حاج امین الضرب - اگر مجلس استنطاق طول
دارد آنها را مرخص نمایند و ضامن معتبر بگیرند تا بعد

مجلس استنطاق دایر شود.

سید الحکما - در روز قرار شد که هر یک از وکلا
یک نفر موثق را معین نموده بیست و چهار نفر معین شده

اند آنها هم در عرض خود بیست و چهار ساعت را
معین کرده اند خوب است آن اشخاص حاضر شوند و

امروز استنطاق بعمل آید.

نایب رئیس - در روز در اینجا بیست و چهار نفر
معین شد باید بوزارت عدلیه نوشته شود که بعضی نظارت

در عمل استنطاق آنها را در موقع احضار نمایند این
ترتیب بروز شنبه خواهد افتاد حالا گفتگو در این

است که آیا اینها تاروز شنبه معین باشند یا این که
باضان معتبر مرخص شوند و هر وقت لازم است حاضر

شوند.

آقای سید حسین - با ضامن صبح مرخص
شوند.

آقای ملاحسن وارث - همینطور که حاج محمد
اسمعیل آقا گفتند تأخیر استنطاق اسباب تولید فساد

میشود.

نایب رئیس - گویا دیگر مجال مباحثه نیست
دربور آنچه بایست گفتگو شود شد و اشخاصی برای

استنطاق معین شدند حال باید به بیستم این اشخاص
معین باشند تا روز شنبه یا مرخص شوند و در موقع

حاضر شوند (گفتند با ضامن معتبر مرخص شوند.)

مسئدار الدوله - ما نباید در قانون اختلال
نمائیم این که گفتند استنطاق در بیست و چهار ساعت

زیاد طول نکشد این مطلب اشتباه شده است آنچه
در همه جارم است این است که اگر کسی متهم

است و او را گرفتند باید در بیست و چهار ساعت
اطلاع بر رئیس محکمه استنطاق داده شود نه این

که استنطاق زیاد تر از ۲۴ ساعت نشود بلی این
اشخاص که گرفته شده اند البته از مجتربین هستند و در

تضییع شأن آنها حرفی نیست گویا سه نفر را گرفتند از
یکی میرزا عباسقلی خان دیگری پسر او یک نفر

دیگر هم پسر حاج محمد رحیم طه از اذاعت در حقیقه
او خیلی مجترب است خوب است او را مرخص نمایند

و هر کس ضامن معتبر میدهد مرخص شود و لازم
نیست مجلس در حق همه یک طور حکم بدهد و

مجلس نباید در این خصوصها گفتگو نماید.

آقای سید حسن قهی زاده - دو چیز متناقض
در خاج شهرت دارد یکی اینکه مجلس در این کار

مداخله دارد یکی دیگر اینکه گفته میشود در این
خصوص مجلس گویا اطلاع نداشته باشد چنانچه

در خصوص همین اشخاص که در روز رای داده شده
که نظارتی از طرف مجلس در آنجا باشد عقیده بنده
این است هر چه زودتر مجلس استنطاق معین شده
و این اشخاص که ما خود شده استنطاق شوند و